

Ved vurderingen af, om der i en sag skal ske frakendelse af retten til at drive erhverv med fødevarer, skal det derfor nøje overvejes, om overtrædelserne er af en karakter, der kan begrunde, at en person eller et selskab frakendes retten til generelt at drive fødevarer-virksomhed, eller om frakendelsen alene skal vedrøre et konkret forretningssted. Denne vurdering er det i overensstemmelse med almindelige strafferetlige principper overladt til domstolene at foretage.

Ordningen sigter på at ramme de virksomheder, der systematisk omgår reglerne. Det er regeringens holdning, at fødevarerikkerheden skal være høj, og at snyd med moms- og skatteregler mv. skal bekæmpes. Snyd med reglerne medfører ulige konkurrence, og regeringens holdning er, at konkurrence skal ske på lige og fair vilkår. Det er dog samtidig regeringens opfattelse, at de fleste fødevarer-virksomheder lever op til lovgivningens krav. Der må derfor ikke pålægges erhvervslivet administrative byrder, som ikke står i forhold til det mål, der ønskes opnået. Lovforslaget giver derfor mulighed for, at virksomheder, der selv gør en indsats for at efterleve reglerne, undtages i et vist omfang fra ordningen – så længe virksomhederne forbliver lovlydige. Undtagne virksomheder, der er helt »pletfri«, slipper tillige helt for betaling af det årlige gebyr.

Samtidig er det regeringens hensigt, at der skal være tale om en så smidig og lidt administrativ bebyrdende ordning som muligt. Lovforslaget lægger derfor op til, at der i videst mulig omfang benyttes digitale løsninger, der kræver et minimum af administration hos såvel erhvervslivet som myndighederne.

Med det forslag, regeringen fremsætter, indgår der derfor – i overensstemmelse med regeringens politik om »noget for noget« – en nøje afvejning af, hvor de største problemer i branchen synes at ligge, samt en hensyntagen til, at der ikke med lovforslaget skal opstilles unødige barrierer for erhvervslivet.

Næringsbrevet er ikke et traditionelt papirbaseret næringsbrev, men alene en optagelse i et offentligt register, der føres af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Næringsbrevet kan erhverves af enhver, der har bestået en nærmere fastlagt prøve, og som derigennem har demonstreret det fornødne kendskab til de regler, der gælder for fødevarerforretninger. Forinden en person indstiller sig til den nævnte prøve, vil der være mulighed for at gennemgå et kort uddannelsesprogram, der netop fokuserer på de krav, der stilles til drift af disse virksomhedstyper. Næringsbrevet vil således medvirke til at sikre, at indehaveren af næringsbrevet har det fornødne kendskab til de essentielle regler, der gælder for driften af virksomheden. Endvidere vil det skabe

større lighed i konkurrencemæssig henseende, idet systematiske overtrædelser af lovgivningen vedrørende hygiejne, afregning af moms, brandsikkerhed, arbejdsmiljø m.v. vil kunne sanktioneres, således at indehaveren vil kunne fratages muligheden for i en periode at drive denne form for virksomhed.

Næringsbrevet skal indehaves af alle virksomheder, der driver erhverv, som er omfattet af loven. I personligt drevne virksomheder skal næringsbrevet således indehaves af ejeren. I selskaber skal næringsbrev indehaves af den juridiske person. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne under 2.1.b. samt de specielle bemærkninger til § 4. For virksomheder, der eksisterer ved lovforslagets ikrafttræden, er der fastsat overgangsbestemmelser.

Når lovforslaget ikke – sådan som det synes forudsat i beretningen fra Fødevarerudvalget – instituerer en driftsansvarlig, evt. en bestyrer, for de enkelte butiksenheder, skyldes det, at denne i mange tilfælde ikke kan gøres selvstændig ansvarlig for overtrædelser af de omhandlede særlovgivninger. Ansvar vil påhvile indehaveren, dvs. ejeren eller selskabet. Forslaget afspejler de gældende ansvarsforhold og vil således ikke nødvendiggøre strukturelle ændringer i virksomhedernes interne organisation.

Udover at bidrage til butiksindehaveres kendskab til de regler, der regulerer deres virksomhed, forventes lovforslaget i kraft af dets sanktionsmuligheder ligeledes at have en ikke ubetydelig præventiv effekt.

1.2. Baggrund

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri afgav i april 2003 »Beretning over Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af erhvervskørekort (næringsbrev) til indehavere af fødevarer-virksomheder samt virksomheder omfattet af restaurationsloven«. Beretningen bygger på beslutningsforslagene B 74 og B 77, fremsat henholdsvis den 21. og 24. januar 2003.

Ordningen med et næringsbrev har ifølge beretningen til formål at sikre overholdelse af reglerne for fremstilling og forhandling af fødevarer, herunder hygiejnekravene, samt at skabe skrappe og mere effektive sanktionsmuligheder over for indehavere af virksomheder, der ikke overholder de gældende regler inden for eksempelvis fødevarerlovgivning, moms- og skattelovgivning, miljølovgivning, arbejdsmiljøregler, brandsikkerhed, restaurationsloven og arbejdsmarkedslovgivning. Ordningen vil ifølge beretningen betyde en større sikkerhed for forbrugerne, og den vil medvirke til at få skåret kraftigt i omfanget af den sorte økonomi (momssvindler, socialsvindler m.m.). Sam-